

Kamatdöntési statisztikák adatbázis – GYIK

Mire lehet használni?

A Magyar Nemzeti Bank a legjobb nemzetközi gyakorlatot követve 2011. március 18-tól idősoros formában (visszamenőleg 2004-től kezdődően), tanácstagonkénti lebontásban is publikálja az MNB Monetáris Tanácsának kamatdöntéseit. Ugyanezen adatok a 2004. decemberi ülés óta publikált *Rövidített jegyzőkönyvekből* is elérhetőek voltak, ám a strukturált idősoros adatbázis jobban használható elemzések készítésére. Hasonló adatbázist publikál sok más jegybank is (lásd a felsorolást alább). Az adatbázis támogatja a monetáris politikai döntéshozatal átláthatóságát és elszámoltathatóságát, ami — a nemzetközi kutatások szerint — a jegybanki hitelesség erősítésén keresztül tud hozzájárulni az inflációs várakozások horgonyzásához. Az adatbázis iránymutatást ad arról, hogy a testület egyes tagjai egy adott időpontban hogyan ítélték meg a makrogazdasági, pénzügyi piaci helyzetet és az inflációs kilátásokra ható egyéb tényezőket, illetve arról, hogy milyen monetáris politikai szavazatok eredőjeként hozta meg döntését a Monetáris Tanács.

Milyen előnyökkel jár az adatbázis publikálása?

A szavazati adatbázis nyilvános adatokat tartalmaz, mert a szavazati arányok az ülések rövidített jegyzőkönyveiben 2005. óta minden hónapban napvilágot látnak. A táblázatos formában történő publikáció ugyanakkor az információk feldolgozását és elemzését nagyban megkönnyítheti. A szavazati arányok nyilvánosságra hozatala érthetőbbé teszi a monetáris politikai döntéseket, ami a piacok számára megkönnyíti a jövőbeli kamatemelések előrejelzését is. Az akadémiai kutatások szerint az átlátható jegybanki működés erősíti a pénzügyi szereplők előrejelzési képességét, ezáltal csökkentve a jegybanki működés bizonytalanságából származó költségeket.

Más jegybankok is publikálnak hasonló adatokat?

Igen. Az adatbázis a legjobb nemzetközi gyakorlatot követve idősoros formában tartalmazza a Monetáris Tanács tagjainak kamatdöntéseit. Hasonló adatbázist publikál sok más jegybank is, például:

- Bank of England (Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának központi bankja)
- Federal Reserve (Az Amerikai Egyesült Államok központi bankja)
- Česká Národní Banka (A Cseh Köztársaság központi bankja)
- Sveriges Riksbank (A Svéd Királyság központi bankja)

Mire nem szabad használni az adatbázist?

A szavazati arányokat itthon és külföldön előszeretettel használja a piac és a média a „héja” (monetáris szigorításra hajló) és „galamb” (monetáris lazításra hajló) tagok azonosítására. Gyakori hiba, hogy sokan az átlagos szavazatok alapján tesznek különbséget közöttük. Ez ugyanis félrevezető lehet a statisztikai hatások miatt. Mivel különböző időszakokban különböző döntési helyzetekkel szembesülnek a monetáris politika döntéshozói, ezért elképzelhető, hogy egy kedvező külső sokkokra kisebb kamatdöntéseket javasló tag szigorúbb monetáris politikát javasol, mint egy kedvezőtlen külső sokkokra a kamatszint tartását javasló tag. Ezért az összehasonlítást csak azonos időszakokra lehet elvégezni. Félrevezető lehet a Monetáris Tanács döntéseitől vett kumulatív eltérések összehasonlítása, mivel előfordulhat, hogy az egyes tagok a kialakult alapkamatszinttől csak kis mértékben eltérő kamatszintet szerettek volna szavazatukkal támogatni, azonban amennyiben ezen preferenciákat folyamatosan jelzik szavazataikkal, akkor a kumulatív eltérések jelentősek lehetnek.

Nem ütközik jogi akadályokba az adatbázis publikálása?

Az adatbázisban szereplő adatok publikusak, a honlapon megtalálható „Rövidített jegyzőkönyv a Monetáris Tanács üléséről” című dokumentumban megjelenő szavazatokat tartalmazza idősoros formában.